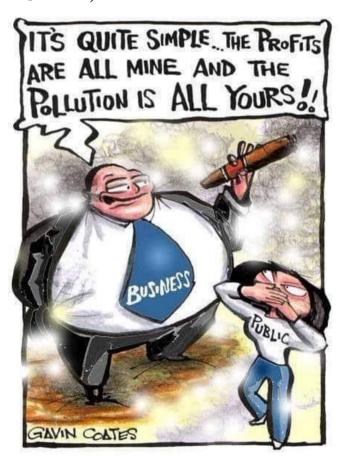
AANTEKENINGEN BIJ DE ENERGIETRANSITIE & KLIMAATBELEID

« Als het planten van bomen even winstgevend was als het produceren van wapens, dan zag de wereld groen in plaats van rot. »

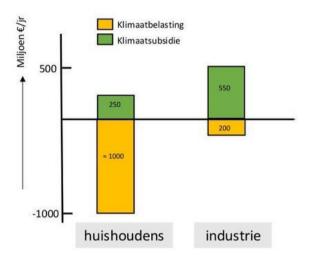
vrij naar Henri de Wolf (oprichter Forma Actua)

- 1. Niet 'de mens' of 'de mensheid' (de mensheid bestaat al meer dan 200.000 jaar) is oorzaak van de aantasting van het milieu en het klimaat, maar het *kapitalistisch productiestelsel* (dat ca. 200 jaar bestaat) dat omwille van het genereren van zoveel mogelijk korte-termijn winst in gigantische mate het milieu en klimaat aantast is dé oorzaak van deze problemen.
- 2. De *eigenaren van het kapitaal* en het deel van de mensheid die de *kapitalistische winst* opstrijken zijn daarom ook eigenaar van de problemen die dit productie stelsel oplevert, <u>niet</u> *de bevolking* of *de mens* (een groot deel v/d mensheid draagt nauwelijks bij aan milieuvervuiling of CO₂ -uitstoot).

3. Nochthans wordt in de energie-transitie en het klimaat beleid de kosten voor de uitstoot voor het overgrote deel gelegd bij bevolking en kleine bedrijven, en veel minder bij de grootindustrie, die eveneens het merendeel van de subsidies opstrijken.

De vervuilende industrie betaalt niet, maar wordt gesubsidieerd

Cijfers t.o.v. 2017. Belastingverhoging is onderdeel van Regeerakkoord. Subsidie toekenning is onderdeel van Klimaatakkoord. Cijfers exclusief Klimaatenvelop (ongeveer gelijk voor huishoudens en bedrijven). De belastingschuif en heffingsvrije voet verhoging voor huishoudens is lasten - neutraal en niet getoond

- 4. Een evenwichtige aanpak van het klimaat probleem, zoals middels een algemene CO₂ heffing mogelijk zou zijn, is door de lobby van de industrie van tafel gehaald, waardoor de vlees- en luchtvaart sector door kunnen groeien en groot-industrie ontzien wordt, maar iedere burger en gasgebruiker verplicht van gas af moet tegen veel te hoge kosten.
- 5. Bij een algemene CO₂ heffing zou vliegen en vlees eten inderdaad duurder worden, maar gas goedkoper. Onder het huidige beleid wordt gasgebruik ca. 75% duurder in 10 jaar!
- 6. Terwijl iedereen verplicht van het gas moet wordt bio-massa zwaar gesubsidieerd, worden in NL en elders in de wereld veel hout gekapt voor bijstook in bio-massa centrales, en is NL wereldwijd no.1 importeur van soja uit Brazilië en palm-olie uit Indonesië....
- 7. Gas stoot echter 2x zo weinig CO_2 uit als houtstook en is veel schoner, naast dat er dan minder bomen hoeven worden gekapt.
- 8. Het gasbeleid (iedereen verplicht van het gas af) heeft daarom niets te maken met klimaat beleid, maar is een beleid om import van buitenlands gas te beperken terwijl de Groningse gaswinning dan kan worden gereduceerd.
- 9. Nederland had al veel eerder kunnen stoppen met de gaswinning door het stopzetten van export en het overgaan op hoogcalorisch gas (zelfde ombouw als in de jaren '60 toen van hoog- naar laagcalorisch).
- 10. Onze oosterburen (Duitsland) bouwen hun gasnetwerk ook om naar hoogcalorisch, juist vanwege het klimaat beleid (minder kolen gebruik)!
- 11. De ombouw naar hoog-calorisch is veel goedkoper en sneller dan ombouw naar gasloos voor bestaande woningen, met name voor de oudbouw.
- 12. Bij nieuwbouw kan gasloos wel een rendabele oplossing zijn. Maar de maximale vervangingsgraad van woningen (ofwel: de maximale bouwcapaciteit van NL) is maar 1% van de bestaande woningvoorraad, en zou dan 100 jaar duren. (NB. als we daar in de jaren '80 mee waren begonnen was nu 40% vd woningvoorraad al gasloos geweest).
- 13. De ombouw van de bestaande woningvoorraad naar hoogcalorisch is een goedkopere oplossing, en deze besparing zou ten goede komen aan de bevolking en deze middelen

- zouden dan besteed kunnen worden aan optimaal isoleren van de woningen en aanbrengen zonnepanelen via subsidie regelingen.
- 14. Het gasgebruik kan in de toekomst verder verduurzaamd worden door via nieuwe technologiën zonne-energie (via waterstof en binden met CO₂ uit de lucht) methaan (= voornaamste bestanddeel van aardgas) te produceren¹. Deze technologie staat nu nog in de kinderschoenen maar kan binnen 10 jaar worden toegepast.
- 15. Deze technologie heeft ook het voordeel dat waar zonneparken die nu niet gebouwd kunnen worden vanwege capaciteits problemen van het electra net, alsnog gebouwd kunnen worden en dan methaan produceren.
- 16. Op korte termijn kan CO₂ uitstoot van aardgas en andere fossiele brandstoffen ook worden gecompenseerd door aanplant van bomen (in NL maar ook daarbuiten).
- 17. Massale aanplant van bomen hebben ook nut om heel andere problemen zoals de wereldwijde problemen van bodem-erosie en woestijnvorming tegen te gaan (één van de oorzaken van massa-migratie vanuit afrika de meeste afrikanen werken in de landbouw en door jarenlange droogte, uitputting van waterbronnen, bodem erosie en uitbreiding van woestijnen moeten veel afrikanen naar elders migreren tot 2011 was Libië nog een veilig land waar veel afrikanen konden werken maar dankzij de NATO interventie vluchten afrikanen nu uit Libië naar Europa), en is dus ook onderdeel van het beleid om de gevolgen van al bestaande klimaat verandering tegen te gaan.
- 18. De achterstanden in de huursector, waar de verduurzaming al jaren stagneert (alle huurwoningen zouden vóór 2020 minimaal label B moeten zijn in 1/3 van de gevallen wordt dat niet gehaald) kan alleen worden verholpen door de extreem hoge verhuurdersheffing en andere belastingen voor de corporatie-sector, waardoor ca. 25% van de inkomsten van de corporaties naar de overheid gaan, **af te schaffen**.
- 19. Een deel van het energie- en klimaat vraagstuk moet ook europees worden aangepakt. Oost europa staat nog vol met kolencentrales en weinig energie-efficiënte stook installaties. Kolen vervangen door gas, en stook-installaties ombouwen naar individueel gestookte hoogrendementsketels is daarom nodig, maar oost europese landen hebben zelf te weinig geld om deze ombouw te realiseren.
- 20. De kosten van het treffen van dit soort maatregelen liggen in oost-europa lager dan in westeuropa, terwijl de opbrengsten hoger zijn. Tegelijk liggen echter de energie-kosten daar lager, wat ongunstig is voor de terugverdientijd voor dit soort maatregelen.
- 21. De oplossing daarvoor is om opbrengsten van gasbesparingen om te rekenen naar westeuropese gasprijzen door deze te vereffenen met de gasimporten (na correctie voor het verschil in transit-kosten). Hierdoor krijgen de investeringen door west-europa in de energie-transitie in oost-europa een hefboom.
- 22. Wereldwijd is het amerikaanse leger de no. 1 gebruiker van fossiele brandstoffen en dus grootste uitstoter van CO₂. De amerikaanse defensie uitgaven zouden met 85% kunnen worden ingekrompen, en dan nog zijn de defensie uitgaven van de VS no. 1 in de wereld.
- 23. Het (geopolitieke) klimaat is er niet mee gediend om oost-europa vol te plempen met militair materieel we kunnen daar beter hoog-rendements ketels heen sturen.
- 24. Alle amerikaans/europese militaire interventies (van Afghanistan, Irak, Libië, Syrië, Oekraïne, etc.) zijn uitgelopen op immense humanitaire drama's en hebben nergens de situatie verbeterd, maar hebben wel triljoenen dollars aan defensie inzet gekost, en immense vluchtelingen stromen, miljoenen dodelijke slachtoffers en grootschalige vernieling van complete staten!
- 25. Als deze triljoenen waren ingezet voor het oplossen van het klimaat probleem, dan was dat probleem al grotendeels opgelost.